

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Pavla Molka (soudce zpravodaj) a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **V. C.** zast. Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Berní 2261/1, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 9. 2024, č. j. OAM-705/ZA-ZA11-KA18-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 26. 2. 2025, č. j. 78 Az 2/2024-38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je turecké státní příslušnosti a kurdské národnosti. Ze správního spisu vyplynulo, že dne 24. 5. 2024 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Podle obsahu správního spisu nebyl ve své zemi nijak nábožensky ani politicky aktivní. Je rozvedený, v Turecku má bývalou manželku, která s jeho dvěma dětmi žije v domě nad kadeřnictvím, které žalobce vlastní a ze kterého živí tuto rodinu. V České republice žádné rodinné vazby nemá.

[2] Uvedl, že do České republiky přicestoval nelegálně dne 21. 5. 2024 za pomoci převaděčů přes Srbsko, kteří mu zabavili jeho cestovní doklad. Jako důvod své žádosti uvedl obavy z pronásledování ze strany rodiny své bývalé manželky a z trestního stíhání v Turecku, které mělo být zahájeno v souvislosti s jeho údajnou podporou kurdských teroristických skupin prostřednictvím příspěvků na sociálních sítích.

[3] V průběhu správního řízení žalobce opakovaně měnil svou výpověď, přičemž připustil, že do České republiky přicestoval ve skutečnosti již v srpnu 2023 z ekonomických důvodů, respektive za účelem výkonu práce kadeřníka a také z obavy z vážné újmy ze strany

rodiny své bývalé manželky. Později rovněž uvedl, že fotografie, které měly být důvodem trestního stíhání, nepublikoval na sociálních sítích on, ale jeho bývalá manželka, která mu prý napadla účet na sociálních sítích a následně ho udala na policii. Z celkového kontextu jeho výpovědi však vyplynulo, že skutečným motivem podání žádosti o mezinárodní ochranu byla především snaha legalizovat svůj pobyt na území České republiky. O mezinárodní ochranu ostatně nepožádal několik dní po příchodu do ČR, jak původně tvrdil, ale až poté, co zde několik měsíců pracoval jako holič.

[4] Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku žalovaný neudělil žalobci žádnou z forem mezinárodní ochrany ve smyslu § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani humanitární azyl dle jeho § 14. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobcova tvrzení nejsou věrohodná, nejsou podložena relevantními důkazy a že žalobce neprokázal existenci skutečného nebezpečí pronásledování nebo vážné újmy v případě návratu do země původu.

[5] Proti tomuto závěru žalobce brojil žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), v níž namítal zejména nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů, nedostatečné zjištění skutkového stavu a nesprávné posouzení podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Tvrdil, že Turecko není bezpečnou zemí, kvůli svému kurdskému původu tam byl diskriminován a v případě návratu mu hrozí také trestní stíhání a vážná újma.

[6] Krajský soud žalobu v záhlaví citovaným rozsudkem zamítl. Ztotožnil se se závěry žalovaného, že v případě žalobce neexistuje azylově relevantní riziko pronásledování či vážné újmy, a to ani s ohledem na jeho kurdský původ. Konstatoval, že žalovaný vycházel z dostatečně relevantních, důvěryhodných a aktuálních informací o situaci v Turecku, které odpovídají požadavkům na hodnocení země původu, a neshledal rozhodnutí nepřezkoumatelným. Obecná diskriminace Kurdů podle soudu sama o sobě nezakládá nárok na mezinárodní ochranu, pokud nedosahuje intenzity pronásledování.

[7] Dále shledal, že žalobce v řízení neuvedl žádná konkrétní tvrzení, která by svědčila o tom, že byl v Turecku pronásledován z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, ani že by mu hrozila vážná újma ve smyslu § 14a téhož zákona. Rovněž neshledal důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, neboť žalobce je zdravý, praceschopný a v Turecku má zajištěné zázemí. K nově tvrzenému partnerskému vztahu v ČR a důsledkům zemětřesení v Gaziantepu krajský soud nepřihlédl, neboť tyto skutečnosti nebyly uplatněny ve správním řízení a doba zemětřesení nezapadala do často se měnícího azylového příběhu žalobce.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[8] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[9] Stěžovatel předně namítá, že žalovaný a následně i krajský soud nedostatečně zjistili skutkový stav věci. Jeho žádost o mezinárodní ochranu nebyla posouzena individuálně s ohledem na specifické okolnosti jeho případu, zejména s ohledem na jeho kurdský původ,

pokračování

probíhající trestní stíhání v Turecku a obavy z vážné újmy v případě návratu do země původu.

[10] Žalovaný i krajský soud nesprávně posoudili podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a doplňkové ochrany dle § 14a a § 14b, či humanitárního azylu dle § 14 téhož zákona. Tvrdí, že jeho obavy z pronásledování jsou důvodné a že žalovaný pochybil, když neprovedl potřebná šetření k ověření jeho tvrzení. Stěžovatel rozsáhle poukazuje na systematické porušování práv kurdské menšiny v Turecku a zmiňuje zprávy mezinárodních lidskoprávních organizací. Uvádí, že v Turecku panuje represivní režim, který vůči Kurdům uplatňuje diskriminační a násilné praktiky, a že mu v případě návratu hrozí mučení, nelidské zacházení a nespravedlivé trestní řízení.

[11] Stěžovatel dále namítá, že rozhodnutí žalovaného i krajského soudu jsou nepřezkoumatelná, neboť je nedostatečně odůvodnili a skutkový stav nemá oporu v provedeném dokazování. Navíc se krajský soud pouze odkázal na rozhodnutí žalovaného, aniž by vypořádal stěžovatelovy konkrétní námitky, včetně důkazů o trestním stíhání v Turecku.

[12] S ohledem na shora uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud (dále také „NSS“) zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti plně odkázal na své rozhodnutí a napadený rozsudek. Závěry žalovaného mají oporu ve správním spise a všechny kasační námitky považuje za nedůvodné. Proto kasační stížnost navrhl odmítnout jako nepřijatelnou či zamítnout pro její nedůvodnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Co se týče přípustnosti jednotlivých kasačních námitek podle § 104 odst. 4 s. ř. s., z judikatury NSS plyne, že námitky nejsou přípustné, opírají-li se jen o jiné důvody, než ty uvedené v § 103 s. ř. s., nebo o důvody neuplatněné v řízení před krajským soudem, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno. Stěžovatel je povinen v kasační stížnosti reagovat na argumentaci krajského soudu a *kvalifikovaným způsobem* zpochybňovat právě jeho závěry (viz usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS).

[16] Stěžovatel svými kasačními námitkami zpochybňuje řádně zjištěný skutkový stav, který měl dle jeho názoru, žalovaný sám ověřit. Obsahově totožnou námitku uplatnil rovněž v rámci žalobní argumentace. Krajský soud na ni reagoval v bodě 34 napadeného rozsudku. Zde uvedl, že rozsah zjišťování skutkového stavu se v azylovém řízení odvíjí především od tvrzení samotného žadatele o mezinárodní ochranu. Vzhledem k nevěrohodnosti stěžovatelova azylového příběhu a také k tomu, že ve správním řízení netvrdil žádné skutečné azylové důvody, ale pouze poukazoval na obavu újmy ze strany fyzických osob a také z trestního předvolání, které nemělo spojitost s politickým pronásledováním či jeho

etnickým původem, zde nebyl důvod pro další zkoumání, a žalovaný tak mohl vyjít z dostatečně zjištěného stavu ve správním spisu.

[17] Stěžovatel dále opakuje námitky, které již také uplatnil v řízení před krajským soudem, který se v rozsudku velmi podrobně zabýval všemi formami mezinárodní ochrany, o které žalobce žádal. K otázce azylu podle § 12 zákona o azylu se vyjádřil zejména v bodech 47 až 52 a 60 až 61, kde konstatoval, že žalobce neprokázal pronásledování z důvodu politických názorů ani národnosti. Jeho tvrzení byla obecná, rozporná a azylový příběh označil krajský soud za nevěrohodný a účelový. Obecnou kasační námitkou o celkovém utlačování kurdské menšiny, která se míjela s azylovým příběhem předloženým ve správním řízení, se krajský soud zabýval v bodech 53 až 56. K možnosti udělení humanitárního azylu podle § 14 se krajský soud vyjádřil v bodech 63 až 67. Uvedl, že žalobce je zdravý, praceschopný a má v Turecku zajištěné zázemí. Nově tvrzený partnerský vztah a zemětřesení v Gaziantepu nebyly uplatněny ve správním řízení a nebyly ani dostatečně konkretizovány. Otázku doplňkové ochrany podle § 14a krajský soud posoudil v bodě 68. Dospěl k závěru, že stěžovatel nebyl v zemi původu vystaven žádnému zacházení, které by naplňovalo znaky vážné újmy, a že mu takové zacházení nehrozí ani v případě návratu. Konečně, k azylu a doplňkové ochraně za účelem sloučení rodiny podle § 13 a § 14b zákona o azylu se krajský soud vyjádřil v bodě 62, kde konstatoval, že stěžovatel žádné takové skutečnosti netvrdil a v řízení nevyšly najevo.

[18] Je tedy zřejmé, že stěžovatel v kasační stížnosti opět pouze obecně sporuje správnost závěrů správního orgánu, aniž by reflektoval, jak se s již uplatněnou námitkou vypořádal krajský soud. Takto zopakovaná argumentace proto nepředstavuje *kvalifikovanou polemiku* se závěry krajského soudu, neboť z ní nelze dovodit, v čem krajský soud pochybil. NSS proto dospěl k závěru, že výše uvedené kasační námitky jsou nepřipustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. (srov. usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 6. 2016, č. j. 1 As 271/2015-36, bod 13).

[19] NSS nyní posoudí přijatelnost zbylé kasační námitky.

[20] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem *podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele* (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Pokud by tomu tak totiž nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná. NSS přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[21] NSS shledal, že kasační stížnost není přijatelná, jelikož nebyl naplněn žádný z obou výše uvedených důvodů. Na stěžovatelovy námitky již nabízí dostatečnou odpověď ustálená judikatura NSS, na kterou odkazuje níže.

[22] Jedinou přípustnou námitkou je tedy tvrzená nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Krajský soud dle stěžovatele nedostatečně odůvodnil svůj rozsudek a nepřezkoumal činnost správních orgánů, které jednaly v rozporu se zásadami správního řádu. Stěžovatel navíc namítal, že krajský soud rozhodl o žalobě bez vlastního přezkoumání

pokračování

a pouze převzal argumentaci žalovaného a nezohlednil jeho složitou životní situaci, zejména vzhledem k jeho kurdskému původu.

[23] Již žalovaný své rozhodnutí řádně odůvodnil. Konstatoval, že výpovědi stěžovatele se rozcházejí. Z protokolů ve správním spisu je zjevné, že stěžovatel měnil svá tvrzení ohledně délky svého pobytu v ČR, ale i důvodů svého odchodu z domovské země. Tyto skutečnosti byly podstatné pro posouzení existence pronásledování a dalších podmínek pro získání ostatních forem mezinárodní ochrany. Stěžovatel se ve svých výpovědích obával pouze újmy ze strany fyzických osob. Svá tvrzení o diskriminaci z důvodu svého kurdského původu přednesl poprvé až v žalobě. V ní, a následně i v kasační stížnosti, se omezil na pouhý nesouhlas se závěry žalovaného a obecná tvrzení o diskriminaci a pronásledování Kurdů, které ale není nijak konkrétně provázáno s jeho azylovým příběhem. Rozsáhlá žalobní i kasační argumentace se týkala výlučně popisu Turecké republiky jakožto údajně totalitní země, která utlačuje kurdskou menšinu, bez konkrétního zpochybnění výkladu zastávaného žalovaným. Stěžovatel tak nepolemizoval s nosnými důvody rozhodnutí žalovaného, ale věnoval se výhradně kritice bezpečnosti země. Krajský soud nedospěl k jinému závěru ohledně splnění podmínek mezinárodní ochrany, nic mu tedy nebránilo v tom, aby se ztotožnil s řádně odůvodněným právním názorem žalovaného, který ovšem sám důkladně rozvedl, a v bodě 54 rozsáhle shrnul i judikaturu NSS k situaci osob kurdského původu.

[24] Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, či ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 12. 2008, č. j. 8 Aps 6/2007-247, č. 1773/2009 Sb. NSS). Krajský soud srozumitelně uvedl, proč námitky uplatněné stěžovatelem neshledal důvodnými. NSS napadený rozsudek nepovažuje za nepřezkoumatelný.

[25] Rozsudek krajského soudu dostatečně reagoval i na skutečnosti namítané nyní v kasační stížnosti. Krajský soud správně zdůraznil, že stěžejní pro neudělení mezinárodní ochrany byla již samotná nevěrohodnost stěžovatelova azylového příběhu a v něm zjištěné rozpory. Jakkoliv v žalobě a kasační stížnosti uvádí obecná tvrzení o zemi původu, nijak je neprovazuje se svým osobním příběhem a jemu hrozící újmou. Azylové řízení je mimořádným institutem k ochraně cizinců, kteří pociťují důvodnou obavu z pronásledování v zemi původu. NSS se ztotožňuje s krajským soudem, že z celkového kontextu stěžovatelových výpovědí vyplývá, že skutečným motivem podání žádosti o mezinárodní ochranu byla především snaha legalizovat svůj pobyt, a proto připomíná, že „[p]rostřednictvím azylového řízení tak nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje“ (rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-57, či usnesení ze dne 31. 10. 2024, č. j. 7 Azs 96/2024-33), a to konkrétně instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

[26] Lze proto uzavřít, že ve věci stěžovatele nedošlo k naplnění žádné z výše uvedených podmínek přijatelnosti, a NSS proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s.

[28] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 3. července 2025

Pavel Molek
předseda senátu